

รายวิชาสังคมศึกษา

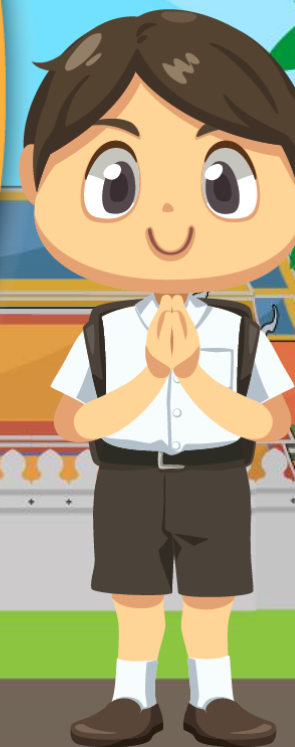
รหัสวิชา สด๒๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง มารยาทการกราบ

ครูผู้สอน ครูสุดารัตน์ จันทะแจ่ม

ครูอริษา แก้วไทรหงวน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักของการกราบได้ถูกต้อง
๒. ปฏิบัติตามหลักของการกราบได้ถูกต้อง
๓. เห็นความสำคัญของมารยาทการกราบ

ไหว้สวย

การแสดงความเคารพโดยการไหว้เป็นวัฒนธรรมไทย
ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย แสดงให้เห็นถึงอุปนิสัย
ของคนไทยที่มีความเคารพ นอบน้อมต่อผู้อาวุโส

ไหว้สวย

การไหว้มี ๓ ระดับ ดังนี้

การไหว้พระ

การไหว้ผู้มีพระคุณและผู้อาวุโส

การไหว้บุคคลทั่วไปที่เคารพนับถือ

หรือผู้ที่มีอายุมากกว่าเล็กน้อย

กราบพระ

กราบผู้ใหญ่

ลักษณะการกราบของ ๒ ภาพนี้มีความ
แตกต่างกันอย่างไรบ้าง

มารยาทการกราบ

กราบพระ เรียกว่า การกราบแบบ
เบญจางคประดิษฐ์ กราบ ๓ ครั้ง แบบมือ

มารยาทการกราบ

กราบผู้ใหญ่ เป็นการกราบผู้มีพระคุณ
และผู้ที่มีอายุมากกว่า กราบ ๑ ครั้ง ไม่แบมือ

มารยาทการกราบ

การกราบมี ๒ แบบ ดังนี้

การกราบแบบ
เบญจางคประดิษฐ์

การกราบ
ผู้ใหญ่

การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

ชาวพุทธแสดงความเคารพพระรัตนตรัย

ด้วยการกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ โดยให้อวัยวะ

ทั้ง ๕ คือ เข่า ๒ ข้าง มือและข้อศอก ๒ ข้าง

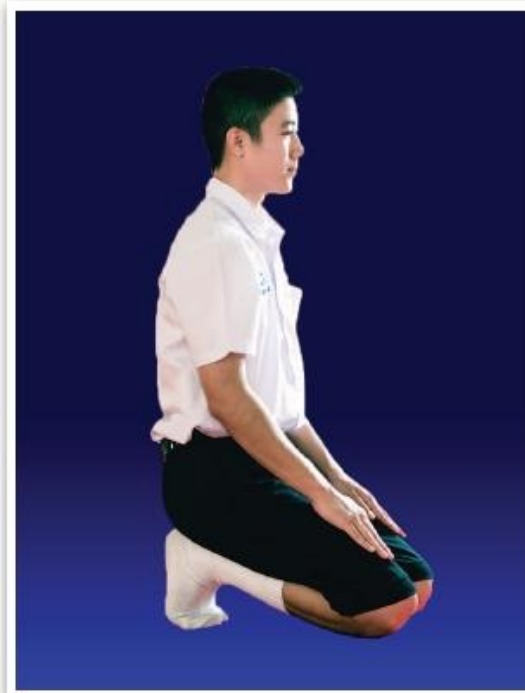
และหน้าผากจรดพื้น กราบ ๓ ครั้ง แบบมือ

การกราบมี ๓ จังหวะ

ท่าเตรียม

ผู้ชายนั่งคุกเข่าในท่าเทพบุตร

ผู้หญิงนั่งคุกเข่าในท่าเทพธิดา

การกราบมี ๓ จังหวะ

จังหวะที่ ๑ อัญชลี (ประนมมือ)

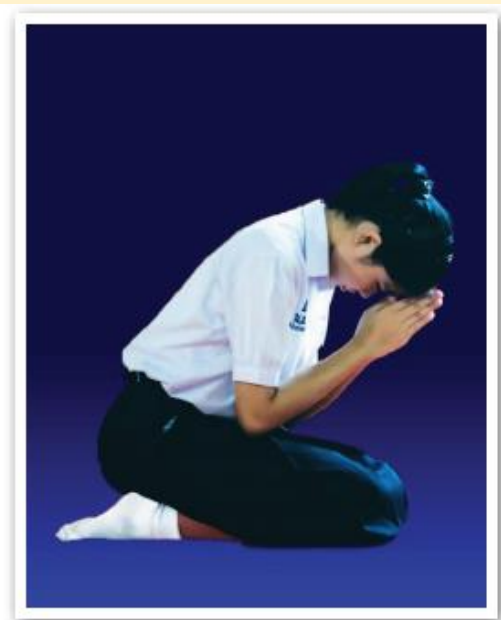
ประนมมือไว้ระหว่างอก
นิ้วแนบชิดติดกัน แขนแนบลำตัว

ที่มาภาพ : <https://www.m-culture.go.th/>

การกราบมี ๓ จังหวะ

จังหวะที่ ๒ วันทา
(ไหว้พระ)

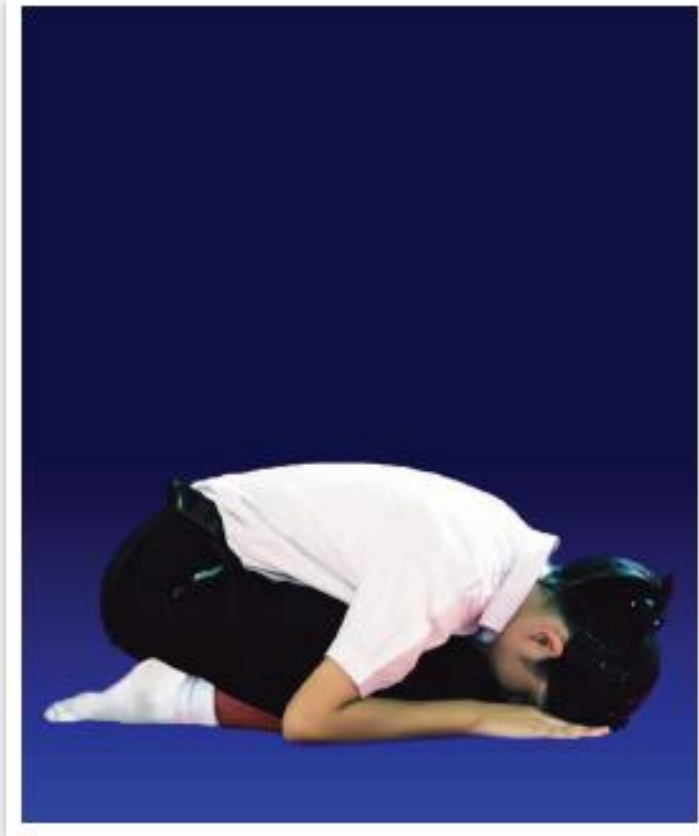
ยกมือที่ประนมขึ้น ให้ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว
ปลายนิ้วชี้จรดที่หน้าผาก พร้อมกับคีบศีรษะลงไหว้

การกราบมี ๓ จังหวะ

จังหวะที่ ๓ อภิวาท
(กราบ)

มือทั้งสองคว่ำลงกับพื้น ก้มให้หน้าผากจรดพื้น
ผู้ชายวางแขนราบกับพื้น ให้ศอกต่อกับเข่า

ผู้หญิงวางแขนราบกับพื้น ให้ศอกคร่อมเข้า

รับชมวีดิทัศน์

การกราบแบบ

เบญจางคประดิษฐ์

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจิตร

เรื่อง การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

วันที่สืบค้น ๒๑ มิ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=N๘zANPhfH-s>

การกราบผู้ใหญ่

การกราบผู้ใหญ่

ลักษณะการปฏิบัติของชายและหญิงเหมือนกัน
คือ นั่งพับเพียบทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกัน
ให้แขนทั้งสองคร่อมเข่าที่อยู่ด้านล่างเพียงเข่าเดียว

การกราบผู้ใหญ่

มือประนมตั้งกับพื้นไม่แบมือ ค้อมตัวลงให้หน้าผาก
แตะส่วนบนของมือที่ประนม ในขณะกราบ ไม่ต้องกระดก
นิ้วมือขึ้นมารับหน้าผาก และกราบเพียงครั้งเดียว

รับชมวีดิทัศน์

การกราบผู้ใหญ่

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจิตร

เรื่อง การกราบผู้ใหญ่

วันที่สืบค้น ๒๑ มิ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=ijbXGYwP๓wE>

กิจกรรม

ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์
และการกราบผู้ใหญ่ให้ถูกต้อง
(จับคู่กันหรือฝึกทำพร้อมกัน)

ช่วยกันตอบ

๑. การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ กราบ ๓ ครั้ง
ไม่แบมือ

ไม่ใช่

ช่วยกันตอบ

๒. การกราบผู้ใหญ่ กราบ ๑ ครั้ง ไม่แบมือ

ใช่

ใบงานที่ ๒

มารยาทการกราบ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๒ เรื่อง มารยาทการกราบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศักดิ์สิทธิ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มารยาทการกราบ
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๓ จังหวะ

พับเทียบ

ไม้แบมือ

แบบเบญจางคประดิษฐ์

เทพธิดา

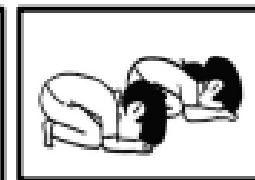
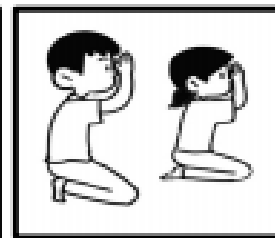
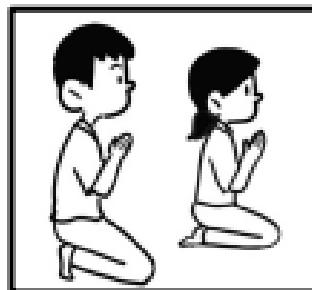
เทพบุตร

อวัยวะทั้ง ๕

เพียงครั้งเดียว

การกราบพระเป็นการกราบ.....คือ
การกราบโดยใช้..... คือ หน้าผาก มือและข้อศอก ทั้ง ๒
เข้าทั้ง ๒ สัมผัสกับพื้น ผู้ชายนั่งท่า ผู้หญิงนั่งท่า
..... โดยจะกราบ คือ อัญชลี วันทา และ
อภิวาท

การกราบผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณ ผู้กราบทั้งชายและหญิงนั่ง.....
ทอศมือทั้งสองข้างลงพร้อมกัน ให้แขนทั้งสองคร่อมเข้า.....โดย
จะกราบ.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนเลือกคำไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๒ เรื่อง มารยาทการกราบ
๒. อธิบายคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง
๓. เดินดูนักเรียนในชั้นเรียน
คอยให้คำแนะนำนักเรียน

๓ จังหวัด

พับเพียบ

ไม้แบมือ

แบบเบญจางคประดิษฐ์

เทพธิดา

เทพบุตร

อวัยวะทั้ง ๕

เพียงครึ่งเดียว

การกราบพระเป็นการกราบ.....

คือการกราบโดยใช้..... คือ หน้าผาก มือและข้อศอก

ทั้ง ๒ เข้าทั้ง ๒ สัมผัสกับพื้น ผู้ชายนั่งท่า

ผู้หญิงนั่งท่า..... โดยจะกราบ คือ

อัญชลี วันทา และอภิวาท

การกราบผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณ ผู้กราบทั้งชายและหญิงนั่ง.....
ทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกัน ให้แขนทั้งสองคร่อมเข้า.....
โดยจะกราบ.....

เฉลยใบงานที่ ๒

เรื่อง มารยาทการกราบ

การกราบพระเป็นการกราบ.....แบบเบญจางคประดิษฐ์.....

คือการกราบโดยใช้.....อวัยวะทั้ง ๕..... คือ หน้าผาก มือและข้อศอก

ทั้ง ๒ เข้าทั้ง ๒ สัมผัสกับพื้น ผู้ชายนั่งท่าเทพบุตร.....

ผู้หญิงนั่งท่า.....เทพธิดา..... โดยจะกราบ๓ จังหวะ..... คือ

อัญชลี วันทา และอภิวาท

การกราบผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณ ผู้กราบทั้งชายและหญิงนั่ง.....นั่งพับเพียบ
ทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกัน ให้แขนทั้งสองคร่อมเข้า.....ไม่แบมือ.....
โดยจะกราบ.....เพียงครั้งเดียว.....

มารยาทการกราบ

การกราบมี ๒ แบบ

การกราบแบบ
เบญจางคประดิษฐ์

การกราบผู้ใหญ่

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง มารยาทการยื่น

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง มารยาทการยื่น

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

